

Basiskwaliteit Natuur Drenthe

Wat is Basiskwaliteit Natuur?

Concept van de Vogelbescherming

Doel → Algemene soorten algemeen houden!!*

**Ja, het gaat zo slecht dat het nodig is.*

provincie Drenthe

ATKB | voor natuur
en leefomgeving

Opbouw presentatie

- Aanleiding en Uitdaging
- Methode en Werkwijze
 - Algemeen
 - Landschapskwaliteit
 - Milieucondities, Beheer & Gebruik
 - Basiskwaliteit Natuur
- Resultaten – uitkomsten analyse
 - Landschapskwaliteit
 - Milieucondities, Beheer & Gebruik
 - Basiskwaliteit Natuur
- Conclusies
 - Aandachtspunten & Aanbevelingen
 - Hoe nu verder? → Handelingsperspectief

Door Alie Alserda en Douwe Schut

Aanleiding en Uitdaging

Biodiversiteit neemt af
Drukfactoren nemen toe
Landschap verarmd → d.d. 1986 reeds 25 – 50 % afname elementen –
structuren t.o.v. 20 jaar eerder...

Zonder biodiversiteit geen ecosysteemdiensten

-Voedselvoorziening – Waterbuffers – CO2 opslag – Zuurstof – Etc

Het Ecosysteem heeft ons niet nodig.....Wij het Ecosysteem wel!

Tijd voor handelingsperspectief!

Maar eerst globaal inzicht in huidige situatie Basiskwaliteit

Methode en Werkwijze

Uitwerking Basiskwaliteit Natuur Drenthe gericht op onderscheidend vermogen tussen gebieden waar het **relatief beter** gaat en waar het **relatief slechter** gaat dan gemiddeld.

Werkwijze

1. Bepalen detailniveau
2. Bepalen toets-criteria
3. Provinciaal brede en Gebiedsgerichte uitwerking - o.b.v. gebieden vanuit de Kernkwaliteiten
4. Conclusies & Aandachtspunten
5. Aanbevelingen vervolgproces

Gaat om globale analyse voor de gehele provincie.

Bepalen Basiskwaliteit Natuur Drenthe

Gericht op gebieden binnen NND.

Uitgevoerde analyse geeft inzicht in:

- Huidige situatie kwaliteit Landschap (o.b.v. 6 Drentse landschapstypen)
- Huidige situatie Milieu, Gebruik en Beheer
- Huidige situatie Basiskwaliteit Natuur (o.b.v. algemene kenmerkende soorten)

Inzichten analyse als basis voor

- Handelingsperspectief: wat gaan we doen?
- Aanbevelingen vervolgproces
- Inzicht kennislacunes

Methodiek gebaseerd op uitwerking Vogelbescherming.

Methode – Landschapskwaliteit

- Uitgaande van 6 landschapstype Provinciale Omgevingsvisie
 - De kwaliteit van het landschap
oppervlakte landschapselement (ha / km-hok)
 - Globaal beeld – want kwaliteit van elementen is niet meegenomen!
 - Indeling kwaliteitsklasse 's:
• Goed	=	dichtheden 23 – 37,5 ha per km-hok
• Matig	=	dichtheden 14 – 23 ha per km-hok
• Slecht	=	dichtheden 0 –14 ha per km-hok

Aangevuld met informatie uit interviews met Landschapsbeheer Drenthe en medewerkers Provincie Drenthe

Methode – Huidige situatie Milieu, Beheer en Gebruik

Milieucondities en Beheer & Gebruik

Op globaal niveau en uitgaande van bestaande gegevens

Milieucondities (o.b.v. normen Drinkwaterbesluit, KRW normen)

- Verzuring
- Vermesting
- Verdroging
- Waterkwaliteit

Beheer & Gebruik (inzicht in bestaand “gebruik” – geen beoordeling o.b.v. normen)

- Maaibeheer (gemeenten & waterschappen)
- Agrarisch grondgebruik

Methode – Huidige situatie Basiskwaliteit Natuur

Per landschapstype → kenmerkende structuren en elementen → kenmerkende algemene soorten (n-max = 155 soorten)

Op basis van huidige verspreiding en voorkomen (NDFF)

Uitwerking huidige situatie in 5 categorieën;

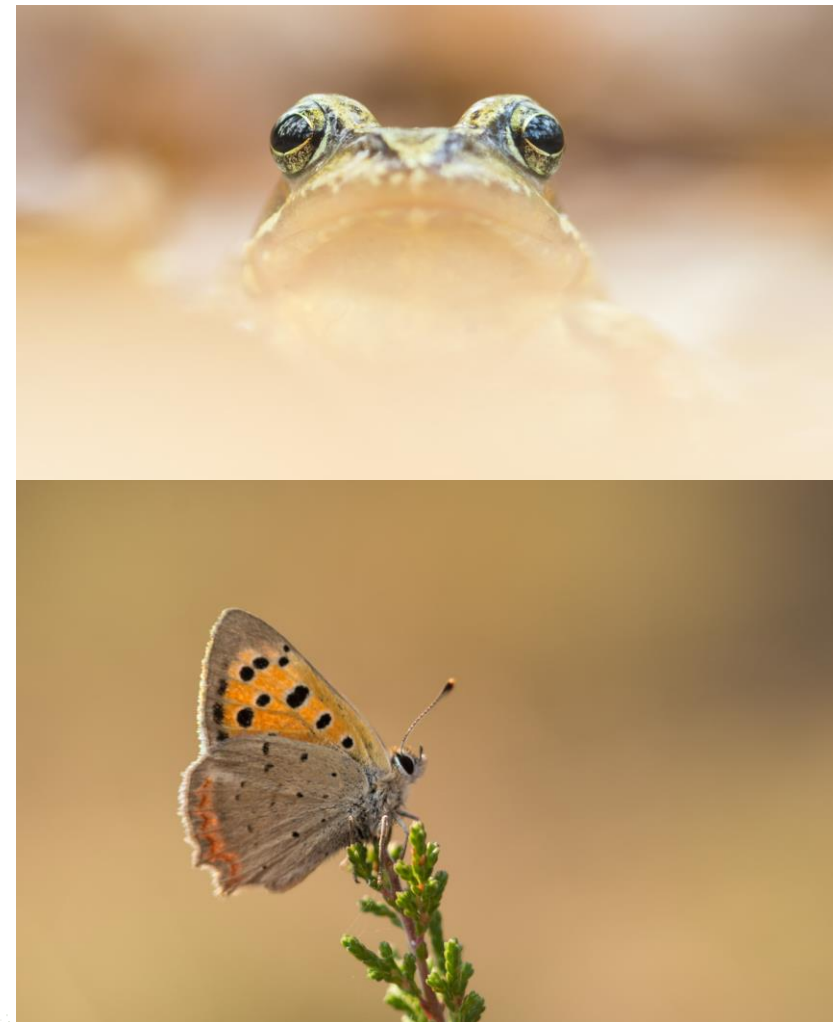
- Onvoldoende data: 0-30 soorten: onvoldoende data.
- Slecht: 30-70 soorten
- Matig: 71-100 soorten
- Beter: 100 – 120 soorten
- Goed: > 130 soorten

Maar.....

Methode huidige situatie natuur: Doelsoorten

- Kenmerkende algemene soorten per landschapstype:
- *Amfibieën – Reptielen – Bijen – Dagvlinders – Flora – Vogels – Zoogdieren*
- Soorten per landschapselementen en -structuren
- *Bruine kikker komt in alle landschappen voor*
- Eenvoudig te inventariseren
- Waarnemingen periode 2007 – 2020 uit NDFF, per 5 x 5 km-hok
- Niet nodig dat alle soorten overal zijn
- Ambassadeursoorten zitten er ook bij:
 - Kleine vuurvlinder, bunzing, steenuil, oranje zandoogje, grasklokje, patrijs

Resultaten

Hoe ziet dat er dan uit?

- Resultaten – uitkomsten analyse
 - Landschapskwaliteit
 - Milieucondities, Beheer & Gebruik
 - Basiskwaliteit Natuur
- Conclusies
 - Aandachtspunten & Aanbevelingen
 - Hoe nu verder? → Handelingsperspectief

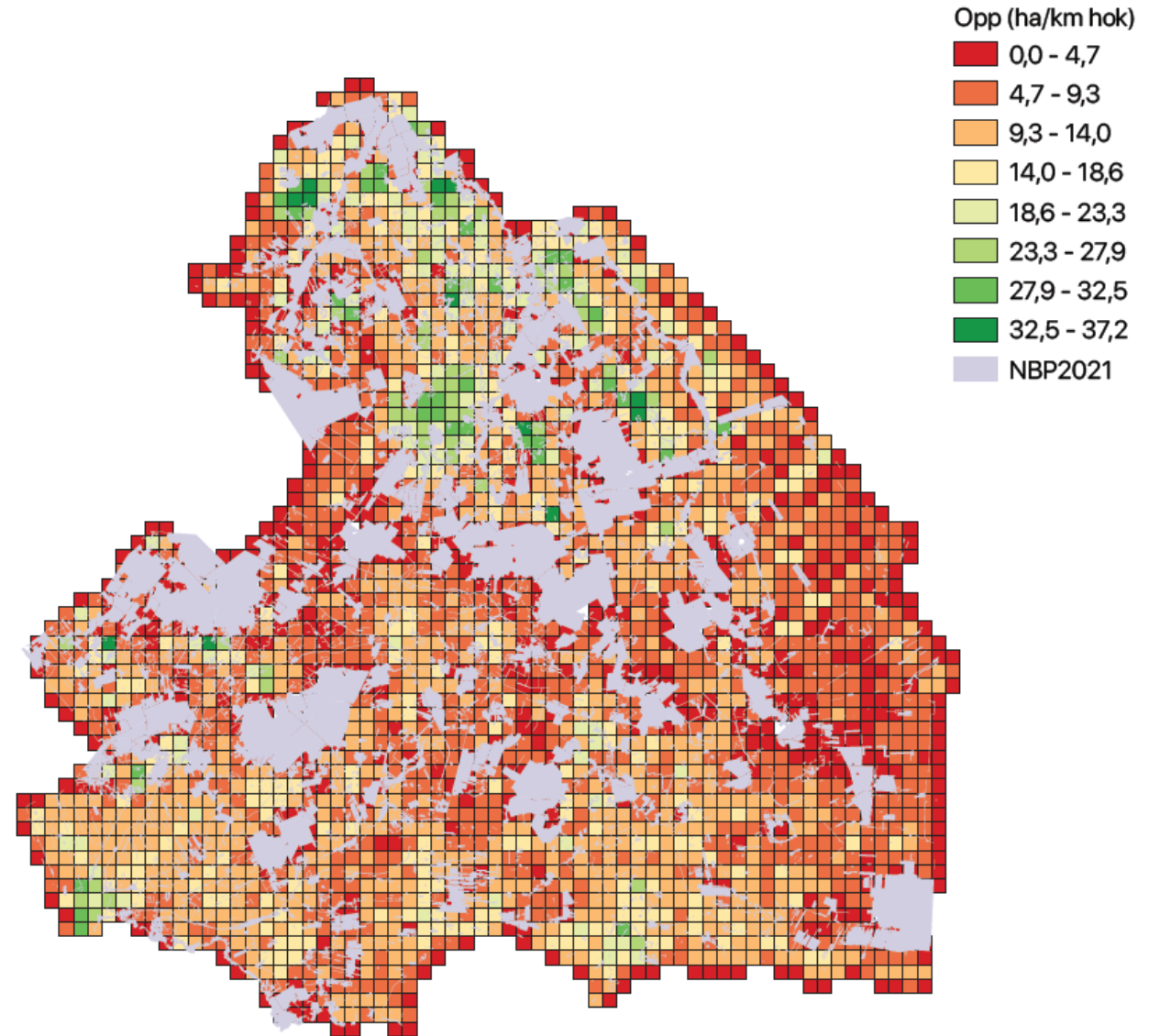

Landschapskwaliteit

Landschapskwaliteit staat in heel Drenthe onder druk!

Relatief betere score =
Betere bescherming en behoud van
kenmerkende elementen en structuren.

Relatief slechte score =
Ruimtelijke drukfactoren
Efficiëntie landbouw
Afname elementen en structuren

Uitkomsten Analyse – Milieu, Beheer & Gebruik

Milieucondities

- Nitraat gehalte – grotendeels te hoog.
- Zuurgraad – grotendeels te laag (75 % onder de norm).
- Verdroging – ook buiten de NNN aan de orde (zowel op zand als veengronden).
- KRW – doelen worden niet gehaald.
- Invloed van milieucondities op Basiskwaliteit Natuur is naar verwachting groot.

Beheer & Gebruik

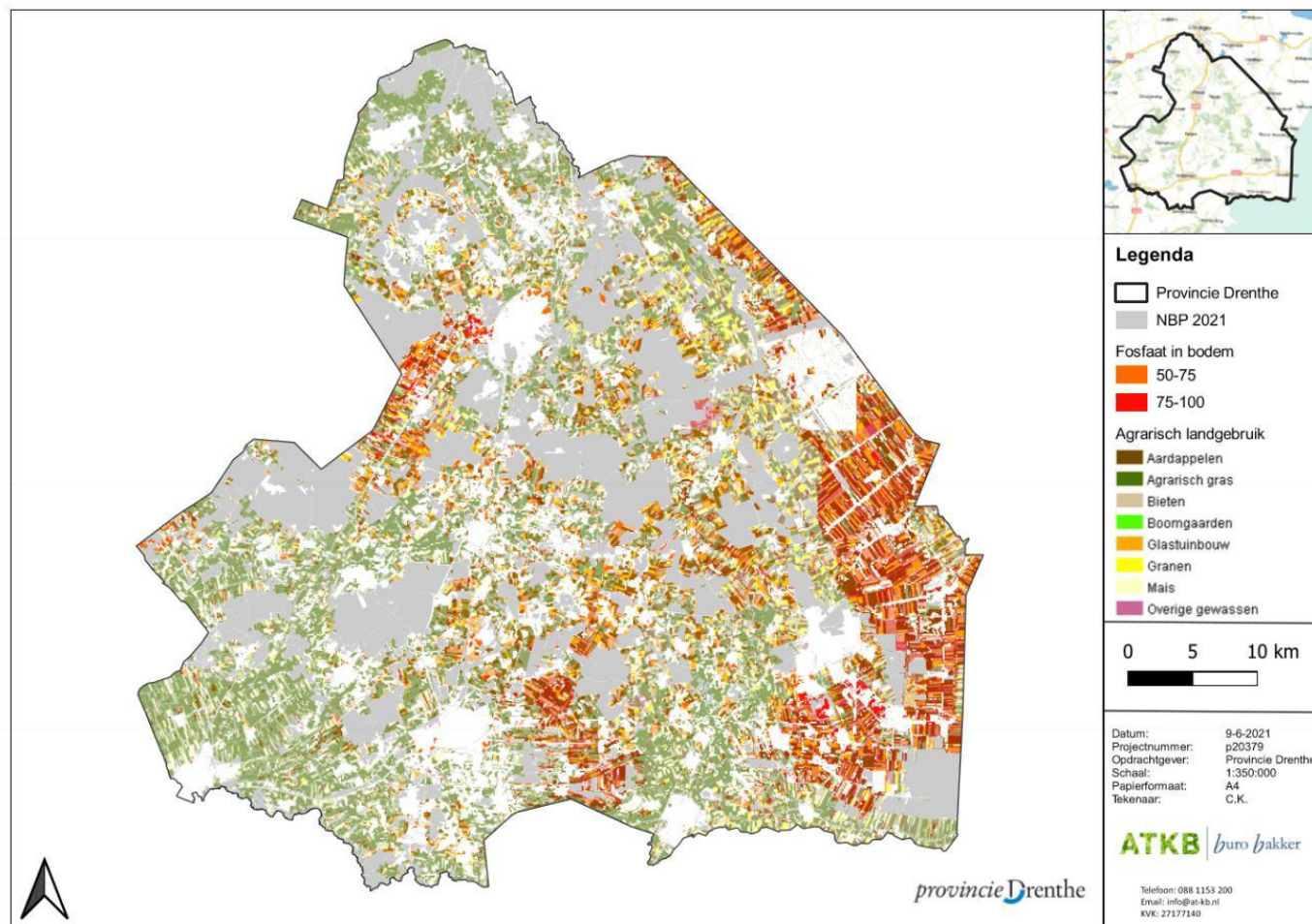
- Weinig aandacht (ook financieel) voor goed beheer landschapselementen.
- Strakke overgangen tussen natuur en landbouw – verlies van ruigtes en overhoekjes.
- Intensivering en optimalisatie ha's – verlies van ruigtes en overhoekjes.
- Bescherming houtwallen etc. niet voldoende verankerd in huidige regelgeving.

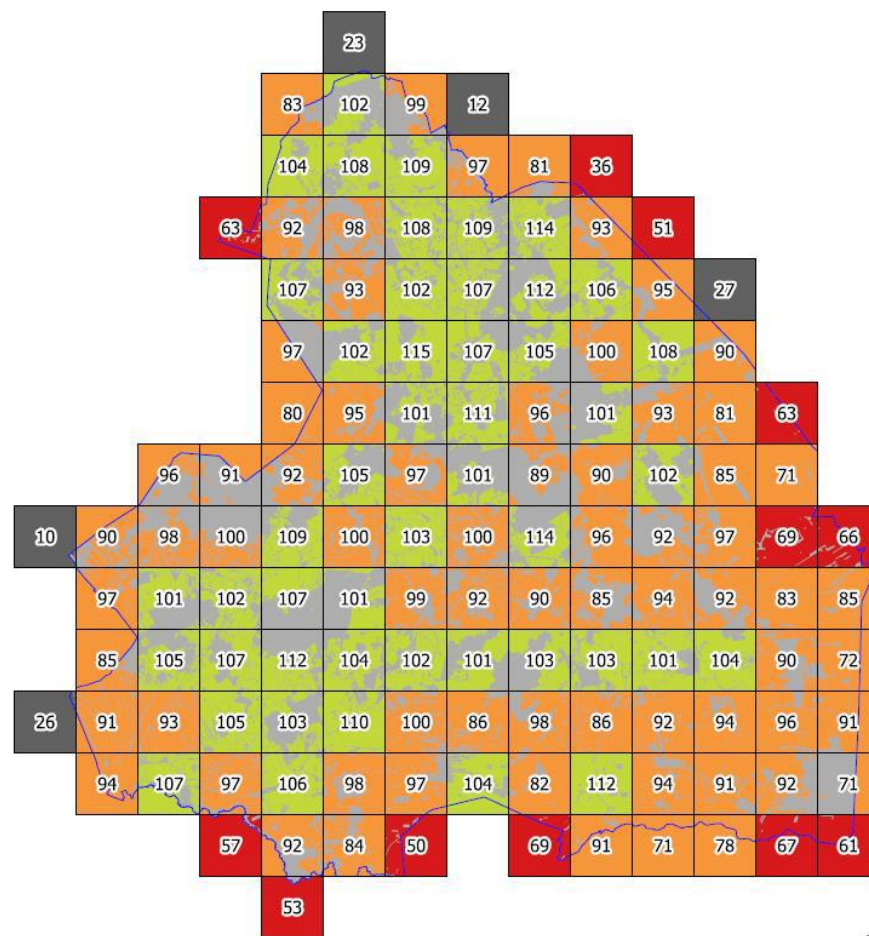
Fosfaat in de bodem

Grotere overschrijding fosfaat normen in de bodem lijken samen te hangen met grondgebruik → Akkerbouw

Analyse te globaal om harde conclusies te trekken maar gebieden met grotere overschrijding fosfaat normen in de bodem lijken ook slechter te scoren op Landschapskwaliteit.

Huidige situatie – Basiskwaliteit Natuur: Soorten

Legenda

- Provincie Drenthe
- NBP 2021

Aantal doelsoorten
per uurhok (totaal = 142)

- Onvoldoende Data
- 30 - 70
- 70 - 100
- 100 - 130
- > 130

0 5 10 km

Datum: 26-7-2021
Projectnummer: p20379
Opdrachtgever: Provincie Drenthe
Schaal: 1:350.000
Papierformaat: A4
Tekenaar: C.K.

ATKB | buro bakker

Telefoon: 088 1153 200
Email: info@at-kb.nl
KVK: 27177140

provincie Drenthe

Conclusies– Huidige situatie Basiskwaliteit Natuur

Basiskwaliteit Natuur is nergens in Drenthe helemaal op orde!

Overall sprake van slecht tot matig en soms beter dan gemiddeld

Gebieden die relatief beter scoren op Landschapskwaliteit en Milieucondities,
Beheer & Gebruik– scoren ook beter op Basiskwaliteit Natuur!

Landschap, Milieucondities, Beheer en Gebruik zijn bepalend voor
aanwezigheid soorten en daarmee voor goede BKN!

Relatief beter dan gemiddeld :

Drentse Aa gebied - Kop van Drenthe - Noordelijk deel Hondsrug - Zuidwestelijk
deel van Drenthe.

Relatief slechter dan gemiddeld:

Veenkoloniën - omgeving Emmen - deel van Hartje Drenthe.

Aandachtspunten en aanbevelingen

Gebiedsgerichte uitwerking Basiskwaliteit Natuur Drenthe

- Sector overstijgend o.b.v. concrete handelingsperspectieven
- Aansluitend op bestaande programma's en ontwikkelingen in het landelijk gebied
- Oude landschapsstructuren als basis voor herstel van het landschap

Sleutel van Basiskwaliteit Natuur is herstel van het Landschap en verbetering van Milieucondities, Beheer & Gebruik!

Monitoring en evaluatie - Gebruik bestaande monitoringsstructuur

- Inzetten op monitoring landschapskwaliteit of andere indicatoren in combinatie met selectieve gerichte soorten monitoring
- Aansluiten bij monitoring Agenda BBND – Factsheets per landschapselement
- Regelmatig actualiseren van Basiskwaliteit Natuur om doelen en handelingsperspectief aan te kunnen scherpen of bij te kunnen stellen.

Hoe nu verder?

Proces getrokken door gemeenten in samenwerking met gebiedspartijen
→ Waterschappen, LBD en agrariërs (AND) belangrijk voor verbetering BKN Drenthe!

Op basis van Gebiedsgerichte uitwerking bepalen waar welke maatregelen bijdragen aan verbetering BKN Drenthe – Handelingsperspectief

Bepalen van koppelkansen met bestaande programma's om het handelingsperspectief tot uitvoering te brengen.

Koppelkansen met landelijk en provinciaal beleid:

- LNV: landelijke uitwerking BKN: pilots
- IPO: Diverse programma's
- Nieuwe GLB - ANLb
- Boer Burger en Natuur Drenthe

Handelingsperspectief voor gemeenten

Bijvoorbeeld → Ecologisch actieplan (o.b.v. Gebiedsgerichte uitwerking) gericht op drie sporen:

- Aanpassen gemeentelijkbeleid en inzetten van **maatregelen op eigen gronden**
- Faciliteren inwoners, particulieren en **bedrijven** bij verder vergroening van de leefomgeving
- **Samenwerking met overige gebiedspartijen** (waterschappen, agrarische collectieven, landschapsbeheerders en overige grondeigenaren)

Welke rol zien jullie weggelegd voor jullie organisatie binnen de BKN Drenthe?

Welke koppelkansen zien jullie voor BKN Drenthe met bestaande programma's?

Welke uitdagingen zien jullie voor realiseren van de BKN Drenthe?

